

LUND UNIVERSITY

Region Skåne hotar lämna Max IV-bygget

Nebel, Cecilia

2012

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nebel, C. (2012). Region Skåne hotar lämna Max IV-bygget.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

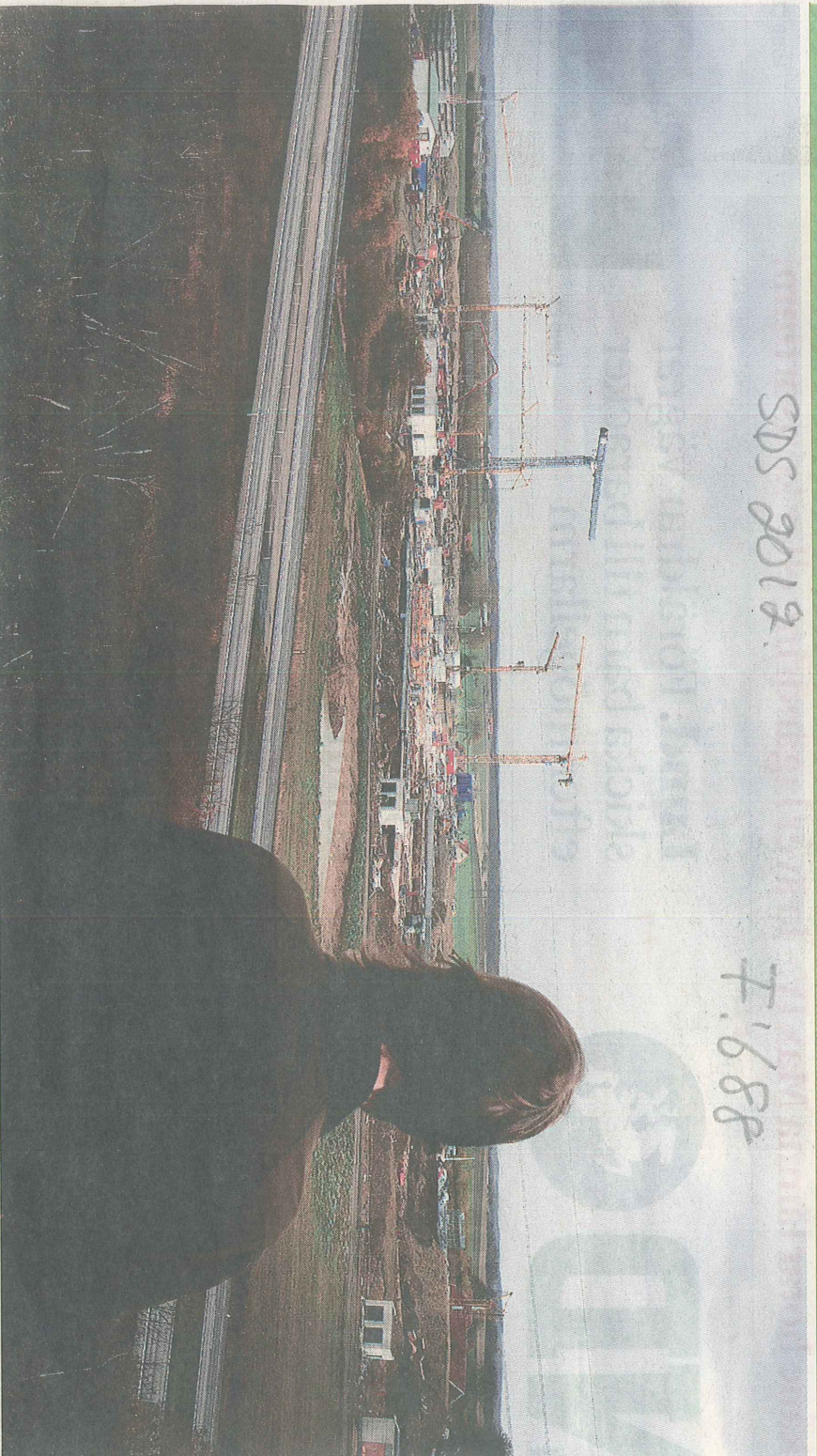
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Region Skåne ställer nya krav för att fortsätta betala ut anslagen till bygget av Max IV.

FOTO: INGEMAR D KRISTIANSEN

Region Skåne hotar lämna Max IV-bygget

LUND

■ Andra lagen eller bilda ett internationellt konsortium som tar över Max IV. Det är Region Skånes krav för att investera i anläggningen. Inget av scenarierna ser ut att bli verklighet. Nu hänger 168 miljoner kronor löst.

– Uppfylls inget av villkoren betyder det att pengarna inte betalas ut, säger Harald Lindström, direktör på Region Skåne med ansvar för strategiska investeringar och ägarfrågor.

Redan 2009 beslutade Region Skåne att investera 135 miljoner kronor i Max IV om att de fyra huvudfinansistärerna ska skjuta till mer pengar.

I slutet av november väntas regionfullmäktige fatta beslut. Men för att pengarna ska betalas ut ställer regionen krav på att ett av följande två scenarier blir verkligt:

■ Ett svenskt aktiebolag eller ett europeiskt konsortium tar över Max IV. Med Region Skåne som delägare kan pengarna bli en till-

gång i regionens balansräkning.

■ Lagen ändras så att finansieringen kan jämställas med statliga bidrag till väg eller järnväg, då kan investeringen skrivas av på 25 år.

Om ingen av de två punkterna genomförs så blir det inga pengar. Förutsättningarna har framförts i ett par års tid till Lunds universitet som är huvudman för Max IV, men utan större svar, säger Harald Lindström.

Inget av förslagen ser ut att bli verklighet inom över-skåddig tid. På finansdepartementet har man inte ens börjat utreda frågan om en eventuell lagändring.

– Det finns i dagsläget inget sådant uppdrag, säger Karin Gustafsson på enheten för kommunal ekonomi och ansvarig handläggare.

Att bilda ett internationellt konsortium gör man inte heller i en handvändning, säger Peter Andersson,

administrativ direktör på forskningsanläggningen.

– Det skulle ta ett par år att utreda och sen krävs det beslut på nationell nivå, säger han.

Inte heller Lunds universitet tror på aktiebolag eller konsortium.

– Det är en långsiktig sak och mer komplicerad fråga än att det räcker med beslut från vår eller regionens sida. Det är i så fall en fråga för regeringen. En möjlighet är att föra över Max IV i en samlad statlig ägo som man sedan slår ihop med andra länder, som man börjat göra med ESS. På så vis kan man också komma åt speciella EU-pengar, säger Per Eriksson, Lunds universitets rektor. Han räknar kallt med att

Region Skåne även fortsättningsvis är med i finansieringen.

– Jag tror inte ett ögonblick på att Region Skåne inte står för ingångna överenskommelser. Jag ser det mer som en del av en förhandling regionen gör med regeringen om att kunna göra avskrivningar, säger Per Eriksson.

Vad händer om Region Skåne inte är med och betalar?

– Då får man se över finansieringen tillsammans med övriga finansistärer, säger Per Eriksson.

Från övriga aktörer har rek-torn inte fått några tveksamma signaler.

– Det har hela tiden låtit positivt från Vetenskapsrådet och Vinnova.

FAKTA

Här ska olika material undersökas

■ Max IV är en synkrotronjus-källa där röntgenljus används för att undersöka material. Den ska användas bland annat till forskningsexperiment inom medicin, materialvetenskap och miljö. Invigning 2016.

Detta har hänt

■ **Augusti 2012:** Max IV saknar tydlig styrning och uppföljning, skriver Riksrivisionen i en kri-

tisk rapport. Internrevisionen på Lunds universitet föreslår en rad förändringar.

■ **Augusti 2012:** Anläggningen blir dyrare än beräknat. Max IV ansöker om ytterligare 232 miljoner kronor hos huvudfinansistärerna Vetenskapsrådet, Lunds universitet, Vinnova och Region Skåne.

■ **Augusti 2012:** Användarför-eningen som företräder cirka 900 forskare från hela världen som använder nuvarande Max-

IV är även kritiskt till att man hittills inte haft någon representation i Max IV-styrelsen. Först nu adjungeras regiondirektören.

– Det hade varit rimligt att vi hade haft en plats från början. Det är Lunds universitet som tillsätter ledamöterna och Region Skåne hålls utanför, säger Harald Lindström.

Enligt Per Eriksson är styrelseplatserna främst till för representanter för universitetet och forskarsamhället.

TEXT: CECILIA

NEBEL

cecilia.nebel

@svdsvenskan.se

TEXT: ALF

SJÖGREN

alf.sjogren

@svdsvenskan.se

lab kräver korten på bordet om hur finansieringen ska lösas.

■ **September 2012:** Ansökan om 232 miljoner kronor dras tillbaka. Nya tekniska lösningar och förhandlingar med leverantörer har sänkt kostnaderna.

■ **Oktober 2012:** Ny framstöt till finansistärerna: Max IV vill ha ytterligare 177 miljoner kronor.

■ **Oktober 2012:** Regeringen avsätter 50 miljoner kronor till Max IV i forskningspropositionen.